

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. Д-р Здравка Величкова Чалманова Демерджијева, д.м.н.
Началник Киника „Дерматология, венерология“ Аджибадем Ситиклиник МБАЛ Токуда
ЕАД

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Дерматология и венерология“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“ за нуждите на клиниката по кожни и венерически болести на „Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда“ ЕАД, обнародван в ДВ, бр. 113 от 23.12.2025 г.

Въз основа на Заповед № 15-03-41#2/23.02.2026 г. на Изпълнителния директор на „Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда“ съм определен за член на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по дерматология и венерология. Избран съм за рецензент на първото заседание на Научното жури. Единственият кандидат, подал документи, е д-р Бисера Котевска Трифунова, д.м., дерматолог, гл. асистент в болница „Токуда“–София. Документите, предоставени от кандидата, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в „Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда“ ЕАД.

I. Кратки биографични данни на кандидата:

Д-р Бисера Котевска-Трифунова е родена в гр. Битоля, Северна Македония.

Завършва средното си образование през 2005 г.

Магистър по медицина придобива в МФ, МУ-София през 2011 г.

От 2012 до 2016 г. специализира в болница „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД.

През 2016 г. придобива специалност по Кожни и венерически болести.

През 2018 г. успешно защитава дисертация за придобиване на ОНС „доктор“ (по медицина) на тема „Алергичен контактен дерматит, особености в етиопатогенезата, клиничната картина, диагностиката и профилактиката в детска възраст“.

От 2023 г. Д-р Котевска е главен асистент към „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“.

Научните и професионални интереси са, алергодерматология, детска дерматология онкодерматология.

II. Научна дейност на кандидата

Оценката на научно-изследователската активност на д-р Бисера Котевска, д.м. е направена въз основа на препоръчителните критериите и показатели за оценяване в „Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда“ ЕАД. Тя включва 138 научни труда:

61 публикации (27 в чуждоезични и 34 у нас). Към посочените български статии съм прибавил и автореферата на дисертацията.

3 глави в 3 монографии, издадени в чужбина.

74 участия в национални и международни научни форуми (от които 56 в чужбина)

1. Наукометрични критерии:

1 автореферат на дисертационен труд за „доктор” (по медицина);

10 публикации в международни научни списания, реферирани и индексирани в базите S/WOS;

5 публикации в български научни списания, реферирани и индексирани в базите S/WOS;

17 публикации в международни списания, нереперирани и неиндексирани в базите S/WOS;

28 публикации в български научни списания (от списъка на НАЦИД)

3 глави в 3 монографии.

Самостоятелен или първи автор е в 24 труда втори в 32, трети и последващ в 8 публикации.

Представената публикационна активност дава възможност да се определят следните направления в научните и професионалните интереси на д-р Б. Котевска:

Алергодерматология – публикациите и дисертационен труд са насочени към установяване на най-честите контактни алергени в детска възраст, както и участието в изготвянето на консенсус за лечение на контактен дерматит,

Статията „Allergic contact dermatitis caused by homemade slime, Serbian Journal of Dermatology and Venerology, 2018; 10(2):52-55. DOI: 10.2478/sjdv-2018-0009“ приоритетно засяга актуална тема, и е една от първите публикации на тази тема.

Значителна част от научната дейност е насочена към проблема „Атопичен дерматит“, включително съвременни терапевтични подходи, подобряване на качеството на живот на пациента и оптимизиране на дългосрочния контрол на заболяването.

Псориазисът като системно заболяване – в публикациите е представен анализ на съвременни терапевтични възможности в реалната клинична практика.

Публикациите допринасят за оптимизиране на избора на лечението при пациенти с умерен до тежък плакетен псориазис и за въвеждане на иновативни биологични медикаменти в българската дерматологична практика. чрез приложение на IL 17 инхибитори и IL-23 инхибитори, като е анализирана тяхната ефективност, безопасност и място в съвременните терапевтични алгоритми.

Представени са клинични случаи, които показват постигането на бърз терапевтичен отговор, както и подобряване на качеството на живот на пациентите.

Публикуван е клиничен случай на фатален изход след предозиране с метотрексат, с подробно описание на развитието на интоксикацията и усложненията, довели до екзитус (Фатален изход след предозиране с Метотрексат. Дерматология и венерология 2020; 1: 26-29.).

Онкодерматология и мултидисциплинарен подход в медицината – включва фокус върху редки генетични заболявания, злокачествени кожни тумори и терапевтични иновации при съдови лезии.

В областта на редките генетични заболявания е представен случай на Xeroderma pigmentosum, асоцииран с множество малигнни меланоми и немеланоцитни кожни тумори. Анализът на този случай допринася за ранна диагноза и лечение при пациенти

с висок риск за кожен меланом. (Xeroderma pigmentosum, асоцииран с множество малигнени меланоми и немеланоцитни кожни тумори. Дерматология и венерология 2021; 1: 20-23.)

Представен е рядък клиничен случай на бластен плазмоцитоиден дендритно-клетъчен тумор. Представена е ключовата роля на хистологичното и имунохистохимично изследване (CD4, CD56, CD123, CD46, Ki-67) за ранното поставяне на диагнозата и диференциалната диагноза с други хематологични и кожни неоплазми. Подчертава се значението на мултидисциплинарния подход между дерматолози, патолози и онкохематолози за навременна диагноза и насочване към специализирано лечение. (51397 Blastic Plasmacytoid Dendritic Cell Neoplasm: A Case Report. Journal of the American Academy of Dermatology, 2024; 91(3), AB147).

Тук се причислява и опита на д-р Котевска в лечение на вродените хемангиоми при деца, с иновативната терапевтична възможност Хемангиол сироп в колаборация с педиатри, както и двете публикации отпечатани в книгите „Clinical cases in Middle-Years Pediatric Dermatology“, book 2022 (Chapter 8 Acneiform Eruption In Prepubertal Children) и „Clinical Cases in Pediatric Skin Cancers“ book 2022 (Chapter 14 A Pediatric case presenting with poikiloderma).

Физиология на кожата и патобиохимични процеси в човешката патология –

Обзор на съвременните научни данни за въздействието на факторите на околната среда, фотопротекцията и замърсяването върху кожата, разгледани в контекста на концепцията за „експозома“. Анализирани са основните патогенетични механизми, включително оксидативен стрес, възпаление, нарушена кожна бариера и имунна дисрегулация, водещи до развитие или обостряне на редица дерматологични заболявания („Advances in Integrative Dermatology“ book. 2019 (Chapter 24 Skin and pollution)

Имат се предвид и интердисциплинарни клинични и лабораторни изследвания, обхващащи проблеми, свързани с метаболитния синдром, ролята на различни биохимични и хормонални маркери (включително хепцидин и витамин D), инфекциозни заболявания, както и въпроси на лабораторната диагностика, пренаталния скрининг и клиничната биохимия, голяма част от които са осъществени от интердисциплинарни колективи, вкл. и на територията на съседна Сев. Македония, в които участва и д-р Б. Котевска

Казуистика и венерология – това направление включва клинични случаи, което показва ориентация към практическата дерматология - Pityriasis rubra pilaris, генерализиран екстрагенитален лихен склерозус, гонококов фарингит при хомосексуален пациент, невросифилис, Lues secundaria и HIV.

Други – обзорни публикации, свързани предимно с приложение на нови терапевтични подходи при хронични възпалителни дерматози като витилиго, уртикария, акне, розацея.

В обобщение може да се заключи, че научноизследователската дейност на д-р Бисера Котевска Трифунова е предимно в областта на клиничната дерматология, с изразени поднаправления в детската дерматология, дерматоонкологията, инфекциозните кожни и

венерически заболявания и съвременните терапевтични подходи при хронични дерматози, като същевременно демонстрира и участие в интердисциплинарни научни изследвания.

Приложената справка за импакт фактор (по Journal Citation Reports – CLARIVATE), изготвена от ЦМБ с Изх.№ 42/14.01.2026 г. и № 107/28.01.2026 г. удостоверяват, че **общият импакт фактор на представената научна продукция е 19.815** (включени са само публикувани статии към посочената дата). Справка на ЦМБ с Изх.№ 49/15.01.2026 г. посочва **4 български цитации, 10 цитирания в Scopus, 11 в Web of Science и 7 в други достъпни източници.** Цитатите в базите данни S/WOS частично се припокриват.

2. Научна активност:

Приложен е списък на 56 участия в международни и 18 в национални конгреси и конференции, по-голямата част от които доклади, описани по-горе.

Д-р Бисера Котевска има участие в ежегодните дерматоалергологични кампании, свързани с диагностиката, терапията и профилактиката на контактната алергия в България.

През 2014 г е удостоена с международната награда „Michael Hornstein Memorial Scholarship“ на EADV. През следващата година получава първата награда за презентацията си в EADV Fostering course – Laser, IPPL, LED, Триест, Италия, май 2915 г.

Тя е член на национални и международни научни организации между които БЛС, БДД и секцията по дерматоалергология, EADV, International Dermoscopy Society, Women's Dermatologic Society.

3. Справка за приносите: Приемам приложената справка за приносите на д-р Бисера Котевска, като определям за най-значими следните научно-теоретични и приложни приноси:

Резултатите от проведеното проучване, относно честотата на АКД и установяването на най-честите алергени в детска възраст – пионерско за България.

Анализиране на диагностичните особености и клиничното протичане на невросифилис, с акцент върху ранното му разпознаване.

Представените редки генетични заболявания с висок риск за кожни тумори с анализ на клиничното протичане и диагностичния подход;

Валидирана е практическа стойност на PRISCA за ранно откриване на анеуплоидии, за ефекта на гестационния диабет като риск за тризомия 21.

Определянето на прогностична стойност на NLR и CRP при хоспитализирани пациенти с COVID-19 и изразената корелация между NLR, CRP, D-димер и тромбоцити.

III. Учебно-преподавателска дейност на д-р Бисера Котевска, дм

Д-р Б. Котевска участва в практическото обучение по „Дерматология и венерология“ в магистърската програма по „медицина в СУ „Климент Охридски“ (от 2019 г. до момента и продължава), както и на лекари-специализанти по кожни и венерически болести. Съгласно приложената справка с Изх. № 24 / 02.02. 2026 г. от СУ „Св. Климент Охридски“ за учебните години от 2019/20 г. до 2023/24 г. д-р Б. Котевска има учебна натовареност със от 907,8 еkv. часа от които 849 ч. аудиторна заетост. Удостоверение с Изх.№ 19-46/26.01.2026 г. на Аджибадем Сити клиник болница Токуда показва, че за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2025г. тя е реализирала общо 1740,50 еkv. часа от обучение на специализанти.

IV. Диагностично-лечебна дейност

Д-р Б. Котевска е активно практикуващ дерматолог с над 10 год. стаж по специалността, придобила е специалност по кожни и венерически болести през 2016 г. Притежава доказани

диагностични и терапевтични умения в практиката си. Участва активно в организацията на алергологичните кампании на секцията по дерматоалергология към БДД.

Активен участник в изработването на приетите Консенсуси на БДД за диагноза, клиника и лечение на алергичните кожни заболявания. Член е на специализираните комисия към Токуда болница за лечение със скъпо-струващи медикаменти на псориазис, атопичен дерматит и гноен хидраденит. От това става ясно, че д-р Б. Котевска е достатъчно добре теоретично подготвена и с богат клиничен опит.

Заключение:

Д-р Бисера Котевска, д.м., е утвърден клиницист и научен сътрудник. В национален мащаб тя е специалистът, който най-вече е работила в насока на контактната алергия в педиатричната практика. Представените от нея научни трудове покриват критериите и показателите за заемане на академичната длъжност «доцент» в институцията в която работи. Убедено гласувам положително да се присъди академичната длъжност «доцент» на д-р Бисера Котевска Трифунова, д.м.

22.03.2026 г.

Проф. д-р З.Демерджијева, дмн

